

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „ПРАКТИКУМ ПО ТУРИСТИЧКА КАРТОГРАФИЈА” ОД ДОЦ. Д-Р ЦАНЕ КОТЕСКИ, ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр.2102-109/6 од 129. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 20.2.2015 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- редовен професор д-р Благоја Маркоски, Институт за географија- ПМФ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје;
- доцент д-р Свемир Горин, Институт за географија - ПМФ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје,

за изготвување на извештај - рецензија на приложениот ракопис „**ПРАКТИКУМ ПО ТУРИСТИЧКА КАРТОГРАФИЈА**” од доцент д-р **Цане Котески**, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот:

Ракописот „**Практикум по туристичка картографија**“ од предметот Туристичка картографија, се изучува во прв циклус, петти семестар, трета година на Факултетот за туризам и бизнис логистика, предметот е задолжителен и со неделен фонд на часови од 2+2+1 и се вреднува со 6 кредити. Приложениот ракопис е во согласност со Наставната програма од насоката Туризам и ја опфаќа наставната материја за студиската програма Туризам на Факултетот за туризам и бизнис логистика.

Податоци за обемот на ракописот:

Ракописот е напишан на 169 страници, број на прилози во практикумот на слики изнесува 203 и 12 табели, практикумот е напишан на стандарден македонски јазик во А4 формат, нормален проред, фонт Arial, македонска поддршка и големина на буквите 10.

Се состои од 12 практични вежби, при што секоја вежба е во согласност со Наставната програма по предметот Туристичка картографија, обемот по содржина ги задоволува критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, но и за сите студенти од останати факултети на кои се изучува предметот Туристичка картографија.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов:

Досега во нашата земја не е објавен ваков ракопис „Практикум по туристичка картографија“, за полесно изведување на часовите по вежби и за полесно подготвување на материјалот за испит од страна на студентите, постои потреба за објавување на поднесениот ракопис.

Краток опис на содржината:

Ракописот започнува со Вовед во кој е даден краток осврт на значењето на туристичката картографија, посочена е предвидената основна и дополнителна литература, како и преглед на содржините кои се обработени во рамките на практикумот.

Вежбата бр. 1 е насловена Проектни активности: правила за изработка и предлог теми. Во неа се прикажани стандардите за изработка на проектни активности надополнети со листа на предлог теми за изработка на проектни активности.

Вежбата бр. 2 е насловена Задачи, предмет и дефиниција на картографијата. Потоа, следи практична вежба за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања од вежбата.

Вежбата бр. 3 е насловена Историски развој на картографијата. Во оваа вежба обработени се поглавијата за: Најстари познати карти, Картографијата во стар исток, Картографијата во Антички Блиски Исток, Картографијата во Античка Грција, Сферичната Земја и меридијаните, Картографијата во времето на Римското Царство, Најстарите карти во Кина, Средновековни картографија, Картографијата во раниот среден век V – XII век, Развој на картографијата од XIII – XV век, Развој на картографијата во новиот век, Развој на картографијата во периодот од XV до XVIII век, Развој на картографијата во времето на големите географски откритија, Развој на картографијата во XVII и XVIII век, Развој на картографијата во XIX и XX век, Развој на модерната современа картографија во XXI век, Меѓународна соработка на полето на картографијата, Историски развој на туристичката картографија во светот, Историски развој на туристичката картографија во Република Македонија. Потоа, следи практична вежба за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања од вежбата за историскиот развој на картографијата.

Вежбата бр. 4 е насловена Поделба на картите. Во оваа вежба се обработени следните наслови: Поделба на картите, Поделба на картите според територијалниот принцип, Картите на светот, Картите на копнените површини, Картите на водените површини, Поделба на картите според содржината на картите, Општогеографски карти, Специјални тематски карти, Поделба на картите според размерот, Картите со крупен размер, Картите со среден размер, Картите со ситен размер, Поделба на картите според намената на картата. Потоа следи практична вежба за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања за поделбата на картите.

Вежбата бр. 5 е насловена Елементи на географските карти: математички елементи на картата. Во оваа вежба обработени се насловите за: Размер на карта, Главен и делимичен размер, Означување на размерот на карта, Броен размер, Употреба на бројниот размер, Одредување на непознат размер, Графички размер или размерник, Линиски размерник, Трансверзален размерник, Размер во вид на објаснување, Површински размер, Влијание на размерот врз точноста на мерењето, Размерот како картографска категорија, Системи на размери, Картографски проекции, Ротациски елипсоид и сфера, Поделба на картографските проекции, Поделба на картографските проекции според обликот на картографската мрежа, Конусни (купасти) проекции, Азимутни (вертикални) проекции, Цилиндрични (валчести) проекции, Псевдоконусни проекции, Псевдоцилиндрични проекции, Поликонусни проекции, Кружни проекции, Останати проекции, Поделба на картографските проекции според видот на деформацијата – сочувана верност, Конформни проекции, Еквивалентни проекции, Еквидистантни проекции, Конвенционални (условни) проекции, Поделба на картографските проекции според положбата – позицијата на полот од нормалната картографска мрежа, Вертикални, Попречни, Коси, Примена на картографските проекции, Гаус-Кригеровата проекција, Меркаторова проекција, Ламбертова проекција, Вандер Гринтенова проекција, Гномонска проекција, Птоломејева проекција, Гоодеова сегментирана проекција, Рамка на картата, Составни делови на картата, Геодетска основа – геодетски точки, Астрономски точки, Тригонометриски точки, Полигонски точки, Нивелмански точки или репери. Потоа, следи практична вежба за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања за елементи на географските карти: математички елементи на картата.

Вежбата бр. 6 е насловена Географски елементи на картите. Во оваа вежба обработени се насловите за: Хидрографски елементи на картите, Мирни (стоечки) води, Протечни води, Објекти за вода, Релјефот како елемент на картите, Значење на релјефот, Методи на картографско претставување на релјефот, Геометриски методи, Приказ на релјефот со помош на коти, Приказ на релјефот со помош на изохипси, Просторни или пластични методи, Претставување на релјефот со шрафи, Претставување на релјефот со методот

на сенки (сенчење), Претставување на релјефот со метод на точки, Претставување на релјефот со метод на хипсометриско боење (пластика на бои), Комбинирани геометриски и пластични методи, Перспективно прикажување на релјефот, Земјиштето и вегетацијата како елемент на картите, Значење на земјиштето, Класификација на земјиштето и вегетацијата, Картографско претставување на земјиштето и вегетацијата, Населените места како елемент на картите, Значење на населените места, Класификација на населените места, Картографско претставување на населените места, Објекти како елемент на картите, Значење на објектите, Класификација на објектите, Картографско претставување на објектите, Комуникациите како елемент на картите, Значење на комуникациите, Класификација на комуникациите, Картографско претставување на комуникациите, Граници, Значење на границите, Класификација на границите, Претставување на границите на картите, Географски имиња, Значење на географските имиња, Класификација на географските имиња, Барања за испишување на географските имиња, Број и избор на имиња, Букви за имињата, Обликување на имињата, Распоред на имињата, Правопис и употреба на скратеници, Пишување на имиња на странски територии, Картографски знаци, Површински (контурни) знаци, Линиски знаци, Знаци во вид на точки, слики и симболи.

Потоа следи практична вежба за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања за географските елементи на картите.

Вежбата бр. 7 е насловена Картографска генерализација. Во оваа вежба обработени се насловите за: Задача на картографската генерализација, Видови на картографска генерализација, Фактори кои влијаат на степенот на генерализацијата, Генерализација на географските елементи, Генерализација на хидрографските елементи, Генерализација на релјефот претставен со изохипси, Генерализација на населените места, Генерализација на комуникациите, Генерализација на вегетациониот покрив. Потоа, следи практична вежба за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања за картографската генерализација.

Вежбата бр. 8 е насловена Тематска картографија. Во оваа вежба обработени се насловите за: Историски развој на тематските карти, Видови на тематски карти кои постојат денес, Цел и задачи на тематската картографија, Содржина на тематските карти, Поделба на тематските карти, Поделба според својствата на објектот кој се прикажува, Поделба на основа на методите за истражување, Поделба по тематски подрачја, Поделба на основните форми и средства за прикажување, Картограм, Картографска графика на тематските карти (Картографски изразувачки средства), Живописни или сликовити, симболични Знаци, Геометриски знаци, Буквено бројчани знаци, Површини, Дијаграми, Бои, Гранични линии, Скалари и вектори, Непосредни објаснувања, Број на елементарни знаци, Употреба на разни (фонтови) писма или текстови на картите, Картографски методи за претставување на специјалните содржини кај тематските карти, Метод на знаци, Метод на ареал, Метод на изолинии, Метод на точки, Метод на картограм, Метод на картодијаграм, Метод на линии на движење, Метод на вектори, Метод на квалитативно реонирање, Планинарски карти, Поморски карти, Воздухопловни карти, Автокарти, Планови на градови, Картата како инструмент на туризмот, Интерпретативно-дескриптивни карти за феноменот туризам, Карти за програмирање и развој на туризмот, Картите како инструмент на туризмот за моментална туристичка употреба, Туристички прегледни карти, Топографски прегледни карти, Панорамски прегледни карти, Проектирање и редакција на тематските карти. Потоа, следи практична вежба за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања за тематската картографија.

Вежбата бр. 9 е насловена Дигитална картографија. Во оваа вежба се обработени насловите за: Поим и дефиниција на дигитална карта, Основни поими во дигиталната картографија, Влезни видови на графички аналогни податоци, Влезни видови на географски податоци, Дигиталната картографија и техничките средства, Персоналните компјутери и машинскиот дел, Персоналните компјутери и програмскиот дел, Дигитална картографска обработка, Картографски извори и нивни избор, Картографските извори и нивно скенирање, Растерски облик и негова подготовка за дигитална обработка, Дигитализација, Процес на дигитализација – векторизација, Дизајнирање и естетика на дигиталниот цртеж – карта, Печатење на дигиталните карти. Потоа следи практична вежба

за студентите каде што е потребно да одговорат на поставените прашања за дигитална картографија.

Вежбата бр. 10 е насловена Изработка на тематска карта од страна на студентите. Студентите во текот на семестарот се обврзани задолжително да изработат една тематска карта со помош на сопствена постоечка информатичка опрема, компјутер во кој е инсталирана програмата Reint или AUTO KAD MAP, скенер и дигитален фотоапарат.

На почетокот од семестарот се формираат работните групи на студентите кои треба да бидат составени од двајца или тројца студенти кои се од исто место на живеење.

Секоја работна група добива по една улица од карта (план) на својот град. Студентите треба да излезат на терен и од двете страни на улицата со помош на дигитален апарат да извршат фотографирање на сите туристички и стопански објекти.

Студентите треба да извршат скенирање на улицата од планот на градот на А4 формат и како картографска подлога да ја внесат во цртачката компјутерска програма на која слободно ќе можат да ги внесуваат дигиталните фотографии од постоечките туристички и стопански објекти од улицата на дигитализираната подлога.

Откако ќе се внесат сите елементи од содржината на картата, студентите треба да напишат: име на картата, размер, легенда, автор на картата, печатач за печатење или печатница каде што се печатела картата, број на тиражот, година на изработка на картата.

На крај, студентите печатат примероци од тематската карта која ја предаваат кај предметниот асистент или професор за вежби по предметот Туристичка картографија.

На крајот од семестарот, најдоцна до вториот колоквиум, студентите се обврзани да ја предадат изработената тематска карта и за тоа добиваат од 5 до 10 поени како дополнителна активност.

Вежбата бр. 11 е насловена Презентација на проектни активности. Со оваа вежба се заокружува содржината на ракописот. Насловена како Презентација на проектни активности од страна на студентите, оваа вежба има за цел оценување на изработената проектна задача. Притоа, како критериуми за евалуација се наведени оригиналноста на темата, вербалното презентирање, квалитетот на презентацијата и запазените стандарди при изработката. Воедно, во оваа вежба се нотираат и коментарите од страна на присутните, како и водената дискусија.

Вежбата бр. 12 е насловена како Слободна вежба. Студентите одбираат слободна тема за пишување и обработуваат вежба која ќе биде од нивен интерес. Слободната вежба служи за додавање на поени доколку немаат освоено доволно поени за испит (како дополнителни поени), или изостанувале од вежби и предавања поради одредени (оправдани) причини.

Сите 12 вежби опфатени во овој ракопис во целост ја заокружуваат предвидената Наставна програма по предметот Туристичка картографија, па оттука и соодветноста овој ракопис да може да се користи како учебно помагало по предметот Туристичка картографија.

ЗАКЛУЧОК

Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите и условите за издавање учебно помагало според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Со оглед на изложеното, на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип со задоволство му препорачуваме ракописот „Практикум по туристичка картографија“ од авторот доц. д-р Цане Котески да биде издаден како учебно помагало ПРАКТИКУМ.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Благоја Маркоски, редовен професор, с.р.
Д-р Свемир Горин, доцент, с.р.